

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5Co/579/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2612200803
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Zajacová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:2612200803.3

Rozhodnutie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Zajacovej a sudcov JUDr. Márie Vrtochovej a JUDr. Denisa Vékonyho v právnej veci navrhovateľa Z. T., štátneho občana Y. republiky, bytom S., F. cesta XX/X, v konaní zastúpeného T. T., bytom A. republika, U., T. ul. č. XX/XXXX proti odporcom 1/ JUDr. Patrikovi Príbelskému, sudcovi Okresného súdu Trnava, 2/ Irme Krištofiakovej, prísediacej sudkyňi Okresného súdu Trnava, 3/ Albíne Moncmannovej, prísediacej sudkyňi Okresného súdu Trnava, 4/ JUDr. Vladimírovi Tencerovi, sudcovi Krajského súdu v Trnave, 5/ JUDr. Mariánovi Jarábkovi, sudcovi Krajského súdu v Trnave, 6/ JUDr. Daniele Šramelovej, sudkyňi Krajského súdu v Trnave, 7/ Slovenskej republike, zastúpenej Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Bratislava, Župné námestie 13, IČO 00 166 073, o náhradu škody vo výške 100 000 eur a verejné ospravedlnenie v médiách, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Senica č.k. 9C/16/2012-296 zo dňa 14. januára 2013 v spojení s uznesením Okresného súdu Senica č.k. 9C/16/2012-303 zo dňa 13. februára 2013, jednohlasne, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa č.k. 9C/16/2012-296 zo dňa 14. januára 2013 v spojení s uznesením č.k. 9C/16/2012-303 zo dňa 13. februára 2013 **p o t v r d z u j e .**

Odporcom 1/ až 7/ sa náhrada trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

odôvodnenie:

Okresný súd napadnutým rozsudkom zamietol návrh navrhovateľa na náhradu škody vo výške 100 000 eur a na verejné ospravedlnenie v médiách. Navrhovateľovi potom uložil povinnosť nahradiť odporcovi 7/ trovy konania vo výške 55,12 eur, a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Na odôvodnenie svojho rozhodnutia vo veci samej súd uviedol, že navrhovateľ sa svojím návrhom domáhal voči odporcom zaplata sumy 100 000 eur spoločne a nerozdielne titulom náhrady škody spôsobenej porušením právnej povinnosti, dôsledkom čoho mal byť navrhovateľ v rozpore so zákonom vo väzbe. Zároveň sa voči odporcom 1/ až 6/ domáhal verejného ospravedlnenia sa v médiách za nezákonnú väzbu, ktorú odporcovia 1/ až 6/ spôsobili. Uviedol, že prípravná väzba u neho skončila dňa 8.7.2009, pričom Krajský súd v Trnave rozhodol o sťažnosti navrhovateľa proti rozhodnutiu prvostupňového súdu o ponechaní vo väzbe až 16.7.2009. Dňa 23.6.2009 bola podaná obžaloba. Podľa navrhovateľa Krajský súd v Trnave mal o sťažnosti navrhovateľa rozhodnúť do 8.7.2009, jednalo sa o sťažnostné konanie, kde malo byť rozhodované v zmysle § 192 ods. 4 Trestného poriadku a ak tak nebolo urobené, mal byť navrhovateľ automaticky prepustený na slobodu. Štát zodpovedá za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci okrem iného aj nesprávnym úradným postupom, pričom za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, čo sa stalo aj v tomto prípade. Konajúci okresný súd posúdil výsledky vykonaného dokazovania podľa § 3 ods. 1 a 2, § 4 ods. 1 písm. a), § 5 ods. 1, § 6 ods. 1 a 2 a § 9 ods. 1 a 2 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a dospel k záveru, že návrh navrhovateľa je v celom rozsahu nedôvodný. Čo sa týka žalovaných sudcov, škoda mala byť podľa tvrdenia navrhovateľa spôsobená činnosťou odporcov v 1. až 6. rade pri výkone ich verejnej moci. Zákon č. 514/2003 Z.z. nepripúšťa možnosť žalovať priamo sudcov a

za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci je zodpovedný štát, pričom ak škoda vznikla v trestnom konaní, v mene štátu koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky. Preto jediným pasívne legitimovaným subjektom v danej veci je odporca 7/. Z toho dôvodu bol návrh v časti smerujúcej voči odporcom 1/ až 6/ zamietnutý pre nedostatok pasívnej legitímácie na strane týchto odporcov. Pokiaľ ide o druhú časť žalobného petitu, týkajúcu sa ospravedlnenia, táto smerovala len voči odporcom 1/až 6/, pričom tu okrem nedostatku pasívnej legitímácie súd uviedol, že vyššie uvedený zákon nezakladá pre účastníkov konania žiaden právny nárok na verejné ospravedlnenie za príp. nezákonné rozhodnutie. Čo sa týka návrhu navrhovateľa smerujúceho proti odporcovi 7/, navrhovateľ sa dožadoval náhrady škody v dôsledku nesprávneho úradného postupu, keďže súd podľa jeho názoru nevydal rozhodnutie v zákonnej lehote, pričom však zo skutočností, ktoré navrhovateľ a jeho zástupca v konaní uvádzali, je zrejmé, že ide o škodu, ktorá mala byť spôsobená nezákonným rozhodnutím Krajského súdu v Trnave, týkajúcom sa ponechania navrhovateľa vo väzbe (rozhodnutie, ktorým bola zamietnutá sťažnosť navrhovateľa proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o trvaní väzby). V zmysle vyššie uvedeného zákona má účastník konania, ktorému bola nezákonným rozhodnutím vydaným v tomto konaní spôsobená škoda, právo na náhradu škody. Právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno ale uplatniť len vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Uvedená podmienka v danom prípade splnená nebola, pričom v rámci občianskeho súdneho konania nemožno preskúmať zákonnosť rozhodnutia druhostupňového súdu v trestnom konaní. Navrhovateľ mal možnosť jednak iniciovať podanie dovolania, čo aj urobil s tým že mu odporcom 7/ bolo oznámené, že v trestnom konaní nedošlo k žiadnemu pochybeniu, ktoré by zakladalo niektorý z dovolacích dôvodov ustanovených v Trestnom poriadku. Navrhovateľ mal možnosť taktiež domáhať sa ochrany svojich ľudských práv a základných slobôd na Ústavnom súde SR, čo ako sám uviedol, neurobil. Bez toho, aby rozhodnutie, ktorého nezákonnosť navrhovateľ namietal, bolo pre jeho nezákonnosť zrušené alebo zmenené, nebolo možné návrhu navrhovateľa proti odporcovi 7/ vyhovieť a bolo by nadbytočným vykonávať dokazovanie za účelom preukazovania vzniku škody, jej rozsahu a výšky jej náhrady. Z tohto dôvodu súd zamietol návrh navrhovateľa i voči odporcovi 7/. Rozhodnutie o náhrade trov konania súd odôvodnil podľa § 142 ods. 1 O.s.p. s tým, že nakoľko bol návrh navrhovateľa v celom rozsahu zamietnutý, priznal náhradu trov konania odporcovi 7/ vo výške 55,12 eur, čo predstavuje hotové výdavky na cestovnom. Predmetný rozsudok potom súd prvého stupňa doplnil uznesením č.k. 9C/16/2012-303 zo dňa 13. februára 2013 tak, že odporcom 1/ až 6/ náhradu trov konania nepriznal. Toto uznesenie odôvodnil súd podľa § 166 ods. 1 a 2 O.s.p. s tým, že vo vyhlásenom rozsudku nerozhodol o náhrade trov konania odporcov 1/ až 6/ a preto musel tento rozsudok o takéto rozhodnutie doplniť. Odporcovia 1/ až 6/ boli v konaní plne úspešní a podľa § 142 ods. 1 O.s.p. by im patrila náhrada trov konania, keďže si však túto neuplatnili, súd im náhradu trov konania nepriznal.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ. Podľa neho sa napadnutý rozsudok nijako nevyporiadava so vznikom nesprávneho úradného postupu, teda či bol alebo nebol. Tiež nie je vysvetlené ako je možné, že ak došlo k nesprávnemu úradnému postupu, teda k rozhodnutiu Krajského súdu v Trnave po lehote stanovenej v § 238 ods. 3 a v § 192 ods. 4 Trestného poriadku nevznikol žiadny nárok na náhradu škody. Navrhovateľ poukázal na to, že on si uplatňoval náhradu škody z nesprávneho úradného postupu, avšak konajúci súd mu zamietol náhradu škody z nezákonného rozhodnutia. Takúto on nepožadoval. V prípade nesprávneho úradného postupu nie je potrebné mať k dispozícii zrušenie rozhodnutia, postačuje ak súd nerozhodol v stanovenej lehote. Okrem toho osobná sloboda môže byť obmedzená len rozhodnutím súdu. Ak potom súd pri vydaní svojho rozhodnutia o väzbe navrhovateľa nedodrжал lehoty stanovené v Trestnom poriadku, je jeho rozhodnutie samo osebe nezákonné. Ak sudca poruší zákon, nemôže požívať ochranu beztrestnosti a nezodpovednosti a mal by sa minimálne ospravedlniť za svoje pochybenie. Súd prvého stupňa teda na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, že nevznikla škoda, keď nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu. Súd prvého stupňa ďalej vychádzal z nesprávneho právneho názoru, že pokiaľ navrhovateľ nebol v trestnom konaní ešte oslobodený, nemá nárok na odškodnenie za väzbu. Rozsudok súdu prvého stupňa je nepreskúmateľný, keď konajúca sudkyňa sa nijako nezapodievala vlastným návrhom navrhovateľa ale si len osvojila si stanovisko odporcu 7/ a zaoberala sa obhajobou súdov a sudcov. Z týchto dôvodov navrhovateľ požiadal, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil na nové prejednanie súdu prvého stupňa.

Odporcovia 1/ až 7/ sa písomne k odvolaniu navrhovateľa nevyjadrili.

Krajský súd ako súd odvolací vec preskúmal podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v spojení s dopĺňacím uznesením je potrebné ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdiť.

Odvolací súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce námietky, ktoré boli v odvolaní navrhovateľom vznesené a v plnom rozsahu sa stotožňuje so skutkovými i právnymi závermi súdu prvého stupňa, v celom rozsahu na ne poukazuje v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p. a k odvolacím námietkam navrhovateľa dodáva nasledovné:

V preskúmvanej veci sa navrhovateľ domáha proti odporcom 1/ až 7/ zaplata nia náhrady škody vo výške 100 000 eur a proti odporcom 1/ až 6/ aj verejného ospravedlnenia sa v médiách. Svoje uplatnené nároky odôvodňuje svojou nezákonnou väzbou, ktorú odporcovia 1/ až 6/ spôsobili, keď prípravná väzba u neho skončila dňa 8.7.2009 a Krajský súd v Trnave rozhodol o sťažnosti navrhovateľa proti rozhodnutiu prvostupňového súdu o ponechaní vo väzbe až 16.7.2009 hoci mal o nej rozhodnúť do 8.7.2009.

V zmysle § 3 ods. 1 písm. a) a d) zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci okrem iného nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti, orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehoty, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa právnej úpravy zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, do ktorého výkonu je potrebné zahrnúť aj konanie a rozhodovanie súdov v občianskom súdnom alebo trestnom konaní, za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci nezodpovedá orgán, či jednotlivec, ktorý verejnú moc vykonával ale štát - Slovenská republika, v mene ktorého sa táto verejná moc vykonáva /citované ustanovenie § 3 zákona č. 514/2003 Z.z./ . Nároky vyplývajúce z nesprávneho, či nezákonného výkonu verejnej moci musí preto dotknutá osoba uplatniť voči štátu - Slovenskej republike, ktorá je z hľadiska hmotného práva nositeľom povinností zo zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci /pasívna vecná legitímácia/. Ak teda navrhovateľ uplatnil svoje právo zo zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci popri Slovenskej republike /odporca 7// aj proti sudcom a príse diacim /odporcovia 1/ a ž 6//, ktorí rozhodovali o jeho väzbe v trestnom konaní, smeruje jeho návrh v tejto časti proti osobám, ktoré nie sú pasívne vecne legitímované, teda z hľadiska zákona č. 514/2003 Z.z. nenesú zodpovednosť za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Uvedený dôvod musí preto bez ďalšieho viesť k zamietnutiu návrhu navrhovateľa proti odporcom 1/ až 6/ v celom rozsahu.

Čo sa týka návrhu navrhovateľa proti odporcovi 7/ Slovenskej republike, ani tu nebol návrh navrhovateľa dôvodný. Ako vyplýva z § 3 zákona č. 514/2003 Z.z. škoda môže byť pri výkone verejnej moci spôsobená okrem iného nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Nezákonné rozhodnutie je z hľadiska zákona č. 514/2003 Z.z. rozhodnutie vydané štátnym orgánom v rozpore s objektívnym právom, ktoré bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Na druhej strane

nesprávnym úradným postupom /§ 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z./ môže byť akákoľvek činnosť spojená s výkonom právomocí určitého štátneho orgánu, ak pri tomto výkone alebo v súvislosti s ním dôjde k porušeniu pravidiel stanovených právnymi predpismi pre konanie štátneho orgánu alebo k porušeniu poriadku, ktorý vyplýva z povahy, funkcie alebo cieľov tejto činnosti. Pre zodpovednosť za nesprávny úradný postup je pritom charakteristické, že úkony nesprávneho úradného postupu samy osebe nevedú k vydaniu rozhodnutia a ak je rozhodnutie vydané, tak sa bezprostredne v jeho obsahu neodrazia. Tam, kde postup štátneho orgánu predstavuje činnosť priamo smerujúcu k vydaniu rozhodnutia sa prípadné nesprávnosti či vady tohto postupu prejavia v obsahu rozhodnutia a môže byť preto o nich uvažované len z hľadiska zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím /viď. uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 25 Cdo 40/2005 zo dňa 15. septembra 2005/.

V predmetnej právnej veci navrhovateľ skutkovo odôvodňuje svoje uplatnené nároky tým, že Krajský súd v Trnave svojím rozhodnutím zamietol jeho sťažnosť proti uzneseniu Okresného súdu Trnava, ktorým bolo rozhodnuté, že u navrhovateľa aj naďalej trvajú dôvody väzby, pričom Krajský súd v Trnave tak urobil po uplynutí lehoty väzby v prípravnom konaní a dôsledkom tohto jeho rozhodnutia bola nezákonná väzba navrhovateľa. Hoci navrhovateľ právne kvalifikuje svoje uplatnené nároky ako nároky zo zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, súd nie je touto jeho právnou kvalifikáciou viazaný. Navrhovateľ je povinný svoj uplatnený nárok skutkovo vymedziť ale jeho právna kvalifikácia je už výhradne vecou súdu. Na základe vyššie uvedeného skutkového vymedzenia uplatnených nárokov navrhovateľom je zrejmé, že navrhovateľom tvrdená nezákonná väzba nemala byť dôsledkom toho, že Krajský súd v Trnave rozhodoval o sťažnosti navrhovateľa po lehote na predĺženie väzby v prípravnom konaní ale dôsledkom toho, že napriek prekročeniu tejto lehoty vydal rozhodnutie, ktorým sťažnosť navrhovateľa zamietol namiesto toho, aby ho z väzby prepustil. Odvolací súd je preto v zhode s názorom súdu prvého stupňa, že uplatnené nároky navrhovateľa je potrebné kvalifikovať ako nároky vyplývajúce zo zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci nezákonným rozhodnutím. Vzhľadom na tento právny záver bolo pre úspech navrhovateľa v konaní nevyhnutné, aby v zmysle § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. preukázal, že právoplatné rozhodnutie Krajského súdu v Trnave, ktorým mu mala byť škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Táto skutočnosť, ktorá je podmienkou vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci nezákonným rozhodnutím, v konaní preukázaná nebola a preto súd prvého stupňa správne návrh navrhovateľa aj proti odporcovi 7/ zamietol.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1, § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 O.s.p. tak, že v odvolacom konaní úspešným odporcom 1/ až 7/ túto náhradu trov konania nepriznal, pretože títo nepodalí návrh na priznanie náhrady trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.